

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie jún 2013

II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 6/2013
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	30. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom krajského súdu a jeho rozsudkom.</p> <p>Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktoré odôvodňuje predovšetkým tým, že krajský súd, ako aj pred ním okresný súd rozhodoval na základe neúplne zisteného skutkového stavu veci, pretože aj napriek opakovanej žiadosti sťažovateľa všeobecné súdy nepožadovali, resp. nezisťovali, čo bolo zahrnuté v jemu žalovanou vyplatennej sume 355,99 € z hľadiska rozsahu jej povinnosti plniť, vyplývajúcej jej zo zrušenej poisťovnej zmluvy.</p> <p>V tejto súvislosti sťažovateľ tiež namietal, že všeobecné súdy sa nevysporiadali ani s tým, aký charakter a rozsah malo v zmysle zrušenej poisťovnej zmluvy poistenie ňou kryté.</p> <p>Toto zistenie je podľa sťažovateľa dôležité a podstatné pre overenie rozsahu povinnosti žalovanej (poisťovňa) plniť sťažovateľovi z takto zrušenej poisťovnej zmluvy.</p> <p>Uvedené nedostatky v skutkových zisťeniach boli podľa sťažovateľa aj dôvodom, kvôli ktorému všeobecné súdy vec nesprávne právne posúdili, pretože dospeli k záveru, že v danom prípade sťažovateľovi v príčinnej súvislosti s chybným konaním žalovanej nevznikla žiadna škoda.</p> <p>K porušeniu sťažovateľom namietaných práv malo podľa sťažovateľa dôjsť tým, že krajský súd nenapravil pochybenia okresného súdu spočívajúce v nedostatočnom zistení skutkového stavu, ako aj v arbitrárnom vyhodnotení zistených skutočností, čo malo v konečnom dôsledku viesť k nedôvodnému a svojvoľnému rozhodnutiu v merite veci.</p>
ratio decidendi	<p>Základnou premisou tak rozhodnutia krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu (s ktorým sa krajský súd bez výhrad stotožnil, pozn.) je, že na strane sťažovateľa nebolo preukázané kumulatívne naplnenie všetkých troch zákonných predpokladov na priznanie mu nároku na náhradu škody voči žalovanej (poisťovni) podľa § 420 Občianskeho zákonníka o všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením právnej povinnosti.</p> <p>Podľa krajského súdu bola v danom prípade preukázaná existencia iba jedného z týchto zákonných predpokladov na priznanie náhrady škody, a to porušenie právnej povinnosti žalovanou (poisťovňou), ktoré žalovaná aj priznala, v dôsledku čoho došlo aj zo strany sťažovateľa ako poisteného k odstúpeniu od spornej poisťovnej zmluvy.</p> <p>Podľa krajského súdu však nebola preukázaná škoda, ktorá mala byť sťažovateľovi v dôsledku protiprávneho konania žalovanej (poisťovne) spôsobená, a tiež nebola</p>

preukázaná ani príčinná súvislosť medzi škodou a týmto protiprávnym konaním.

Pre určenie dôvodnosti a následného rozsahu povinnosti žalovanej (poist'ovne) poskytnúť s'ťažovateľovi plnenie v prípade odstúpenia s'ťažovateľa od poistnej zmluvy ako dôsledku protiprávneho konania žalovanej je potrebné prisvedčiť v tomto smere argumentácii s'ťažovateľa, a to, že bolo povinnosťou súdu skúmať, o aký typ poistnej zmluvy v danom prípade išlo.

V prípadoch investičných (kapitálových) poistných zmlúv, v rámci ktorých dochádza ku kombinácii poistenia s investičným (sporivým) zámerom, sa totiž poisteným platená poistná suma delí na účel krytia plnenia v prípade vyskytnutia sa poistením krytej poistnej udalosti a časť z nej sa ukladá na účel sporenia, pričom bližšie dojednania o pomere a rozsahu tohto delenia poistného je zmluvnými stranami dojednané v rámci poistných podmienok, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy.

V takomto prípade poistenia by totiž poistený v prípade odstúpenia od poistnej zmluvy síce nemal právo na vrátenie časti sumy z ním zaplateného poistného, ktorá slúžila na krytie plnenia z poistenej udalosti, pretože do doby odstúpenia od poistnej zmluvy bol poistený týmto poistením riadne krytý a v prípade vzniku poistnej udalosti bola poist'ovňa pripravená kedykoľvek plniť, avšak na mieste je úvaha o nároku poisteného na vrátenie tej časti sumy z ním zaplateného poisteného, ktorá mala byť zhodnocovaná v rámci investičného sporenia.

Vzhľadom na uvedené však ústavný súd konštatuje, že tak z rozhodnutia krajského súdu, ako ani z rozhodnutia okresného súdu nevyplýva, že by sa tieto súdy boli zaoberali tým, o aký typ poistnej zmluvy v danom prípade išlo, t. j. či išlo o typicky poistnú zmluvu alebo o kombináciu poistnej zmluvy s investičným (kapitálovým) sporením, pričom vyriešenie tejto otázky je nevyhnutné na posúdenie existencie povinnosti žalovanej poskytnúť s'ťažovateľovi plnenie v dôsledku jeho odstúpenia od poistnej zmluvy kvôli nezákonnému konaniu žalovanej (poist'ovne).

Nadväzne na uvedené tak ústavný súd podotýka, že z rozhodnutia krajského súdu potom ani nie je zrejmé, či suma 200,87 €, ktorú sa žalovaná (poist'ovňa) zaviazala vyplatiť s'ťažovateľovi, korešponduje s dojednaniami s'ťažovateľa a žalovanej (poist'ovne) v poistnej zmluve – v rozsudkoch absentuje akýkoľvek odkaz na príslušné zmluvné dojednania v tejto veci.

Práve túto skutočnosť namietajú aj s'ťažovateľ, keď tvrdí, že vôbec nie je zrejmé, čo jemu vyplatená suma zahŕňa, resp. či súhlasí so zmluvnými dojednaniami v danej poistnej zmluve. Totiž pokiaľ ide o žalovanou (poist'ovňu) vyplatenú sumu s'ťažovateľovi, túto sumu, resp. jej výšku jednoducho určila žalovaná a všeobecné súdy túto sumu bez ďalšieho skúmania, na základe čoho, resp. v súlade s čím bola vyrubená, akceptovali.

Z rozhodnutia tak krajského súdu, ako aj okresného súdu totiž nevyplýva, žeby sa tieto súdy zaoberali povahou dotknutej poistnej zmluvy ani jej pre vec rozhodným dojednaniami, ale iba bezvýhradne akceptovali sumu, k vyplateniu ktorej sa žalovaná (poist'ovňa) zaviazala v jej výške, ako ju ustálila samotná žalovaná (poist'ovňa).

Inými slovami, v rozsudku krajského súdu absentuje odkaz na konkrétne zmluvné dojednanie z dotknutej poistnej zmluvy, ktoré by bolo transparentným meradlom na overenie dôvodnosti a výšky sumy, na zaplatenie ktorej sa žalovaná (poist'ovňa) zaviazala.

Okrem uvedeného je pochybné aj to, že žalovaná (poist'ovňa) najskôr určila tzv. odkupnú hodnotu poistnej zmluvy na sumu 200,87 € (čo vyplýva z jej oznámenia s'ťažovateľovi z 26. mája 2009), avšak neskôr pri opätovnom zrušení poistnej zmluvy ju určila už na sumu 355,99 € (čo vyplýva z oznámenia žalovanej s'ťažovateľovi zo 16. februára 2010), pričom od prvého oznámenia z 26. mája 2009 do druhého oznámenia zo 16. februára 2010 o opätovnom zrušení poistnej zmluvy s'ťažovateľ vôbec neplatil poistné, preto vlastne došlo k opätovnému zrušeniu poistnej zmluvy.

Okresný súd síce vo svojom rozsudku vysvetľuje neskôr zvýšenú sumu odkupnej hodnoty poistnej zmluvy ako istinu vo výške pôvodnej sumy 200,87 € + úroky z omeškania, avšak vôbec nezdôvodňuje, o aký úrok z omeškania malo ísť a na základe akých zmluvných dojednaní bol vyrubený, a s týmto sa nevysporiadal ani krajský súd.

Z rozhodnutí všeobecných súdov tak vôbec nevyplýva, že by sa boli zaoberali zmluvnými dojednaniami s'ťažovateľa a žalovanej v poistnej zmluve, ktoré boli v prvom rade určujúce pre úpravu ich vzájomných vzťahov, napr. aj v prípade predčasného zániku poistnej zmluvy vinou žalovanej (poist'ovne).

	<p>Ústavný súd preto považuje rozhodnutie krajského súdu, ktoré vychádza z rozhodnutia okresného súdu, za nepreskúmateľné, nezrozumiteľné a arbitrárne.</p> <p>Z rozhodnutí všeobecných súdov navyše na jednej strane vyplýva, že v zmysle oznámenia žalovanej z 26. mája 2009 malo dôjsť k zániku poisťnej zmluvy k 16. marcu 2009, avšak v ďalšom sa už vždy uvádza, že poisťná zmluva zanikla 17. marca 2009 (nejasnosť dátumov).</p> <p>Obdobne z rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľ platil poisťné v sume 17,66 € mesačne až do mája 2009, keď mu bolo doručené oznámenie žalovanej z 26. mája 2009 o zániku poisťnej zmluvy z dôvodu neplatenia zvýšeného poisťného v zmysle dodatkov k poisťnej zmluve, ktoré sťažovateľ neodobril, avšak na strane druhej sa všeobecné súdy vôbec nevysporiadali s touto skutočnosťou vzhľadom na žalovanou určenú odkupnú hodnotu zrušovanej poisťnej zmluvy, ktorá sa zrušovala k 16. marcu 2009.</p> <p>K tomu dátumu bola táto odkupná hodnota aj určená, avšak bez zohľadnenia ďalších dvoch mesiacov apríl – máj 2009, kedy, ako už bolo uvedené, sťažovateľ ešte poisťné platil. Aj v tomto naznačenom smere nie je rozhodnutie krajského súdu, ktorý mal napraviť prípadné pochybenia okresného súdu, náležité odôvodnené.</p> <p>Z uvedených záverov možno vyvodiť, že sťažovateľom napádaný rozsudok krajského súdu vykazuje nedostatky z pohľadu náležitého a vyčerpávajúceho odôvodnenia, čím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom krajského súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Rozsudok krajského súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi nepriznáva finančné zadostučinenie.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p> spisová značka</p>	<p> II. ÚS 168/2012</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>30. apríla 2013</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozhodnutím najvyššieho súdu.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že krajský súd rozsudkom v sťažovateľovej veci o preskúmanie rozhodnutia colného riaditeľstva, neskoršie finančného riaditeľstva rozhodol v neprospech sťažovateľa a jeho žalobu zamietol.</p> <p>Sťažovateľ v žalobe namietal nezákonnosť rozhodnutia colného úradu, pretože podľa neho pri jeho vyhotovovaní vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Proti rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol jeho návrh na preskúmanie rozhodnutia colného riaditeľstva, podal sťažovateľ odvolanie.</p> <p>Najvyšší súd namietaným rozsudkom potvrdil rozhodnutie krajského súdu.</p> <p>Ústavný súd preskúmal námietku sťažovateľa, v ktorej tvrdí, že „závery Najvyššieho súdu SR nie sú dostatočne odôvodnené..., keďže odôvodnenie rozhodnutia nedáva odpoveď na právne a skutkovo relevantné otázky nastolené sťažovateľom v priebehu konania, čím je založená arbitrárnosť uvedeného rozhodnutia; rozhodnutím Najvyššieho súdu SR došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní a princípu kontradiktórnosti súdneho konania, keďže v rozhodnutí správneho orgánu nebol vymedzený dôvod vzniku daňovej povinnosť u sťažovateľa, a až súd sa svojou vlastnou argumentáciou pokúsil nahradiť tento nedostatok napadnutého správneho rozhodnutia; sťažovateľovi nebolo umožnené reagovať na písomné vyjadrenie žalovaného správneho</p>

	<p>orgánu k podanému odvolaniu, o existencii ktorého sa dozvedel až z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR;</p> <p>Najvyšší súd SR si nežadovávajú potrebné dôkazy a podklady pre rozhodnutie bez nariadenia pojednávania, keďže zo strany žalovaného správneho orgánu bol predložený len neúplný spisový materiál a sťažovateľovi nebolo umožnené reagovať na písomné vyjadrenie žalovaného správneho orgánu k podanému odvolaniu.“</p> <p>Porušenie princípu kontradiktórnosti konania sťažovateľ vidí najmä v tom, že „žalovaný podal písomné vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. Taktiež zaujal stanovisko k námietkam sťažovateľa, pričom z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že žalovaný použil aj argumentáciu, ktorú vo svojich predchádzajúcich, či už písomných alebo ústnych vyjadreniach nepoužil (napr. vznik daňovej povinnosti z dôvodu, že žalobca nevedel preukázať pôvod liehu, alebo, že nevedel preukázať spôsob jeho nadobudnutia nemení nič na výsledku, t. j. vzniku daňovej povinnosti na strane sťažovateľa, a rovnako nemá žiaden vplyv ani na výšku určenej daňovej povinnosti; tvrdenie že sťažovateľ nepreukázal v daňovom konaní ani pôvod a ani spôsob nadobudnutia spotrebiteľských balení liehu; vo vzťahu k výkonu opakovanej daňovej kontroly nevzniesol sťažovateľ v čase jej realizácie žiadnu námietku a nenamietal voči postupu správcu dane; spochybnenie sťažovateľovho tvrdenia o jeho povinnosti na duplicitnú úhradu spotrebnej dane; a pod.). Je nesporné, že žalovaný správny orgán vo svojom vyjadrení reaguje na odvolanie sťažovateľa. Toto vyjadrenie obsahujúce dôvody, pre ktoré správny orgán požadoval odvolanie sťažovateľa zamietnuť, malo vo svojom celku evidentne za cieľ ovplyvniť rozhodovanie najvyššieho súdu vo veci, či inak pri jeho rozhodovaní zavážiť.“</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Sťažovateľ sťažnosťou namieta, že prvostupňový aj odvolací súd mu nedali odpoveď na právne a skutkovo relevantné otázky, nedostatočne zistili skutkový stav zo strany správcu, čím došlo k porušeniu zásad upravených v § 2 a § 29 zákona o správe daní.</p> <p>V tomto smere ústavný súd pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Nie je preto v jeho právomoci zaoberať sa uvedenými námietkami sťažovateľa.</p> <p>Podľa zistenia ústavného súdu najvyšší súd o sťažovateľovom odvolaní proti rozsudku krajského súdu rozhodol bez nariadenia pojednávania.</p> <p>Pri rozhodovaní vychádzal zo skutkových zistení žalovaného správneho orgánu – finančného riaditeľstva a spisového materiálu krajského súdu.</p> <p>Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že s odvolaním sťažovateľa oboznámil žalovaného, ktorý sa k nemu písomne vyjadril. Sťažovateľ však s obsahom jeho vyjadrenia neoboznámil.</p> <p>Hoci v odôvodnení rozsudku najvyšší súd výslovne neodkazuje na dôvody, na ktoré poukazuje žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu sťažovateľa, a odkazuje skôr na „dokazovanie, ktoré bolo na správnom orgáne vykonané viacerými smermi a spôsobmi“ (vyhodnotenie skutkového stavu správnym orgánom i krajským súdom považuje najvyšší súd za správne), predsa vyjadrenie žalovaného tvorí pomerne veľkú časť odôvodnenia jeho rozsudku bez toho, aby bola súčasne známa aj reakcia sťažovateľa na toto vyjadrenie.</p> <p>Vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa najvyšší súd nezaujal stanovisko k námietke sťažovateľa v otázke „rovnosti zbraní“ v konaní pred najvyšším súdom ani k tomu, čo ho viedlo k postupu, v ktorom sťažovateľovi neumožnil oboznámiť sa s vyjadrením žalovaného k jeho odvolaniu.</p> <p>Z princípu kontradiktórnosti konania však vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie jeho odporcu právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie</p> <p>Pretože sa sťažovateľ nedomáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia, ústavný súd o tom nerozhodoval.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že najvyšší súd rozsudkom porušil základné právo</u></p>

	sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. <u>Rozsudok najvyššieho súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd: I. ÚS 49/01, I. ÚS 1/03, I. ÚS 230/03, II. ÚS 249/2012 ESLP: Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002, § 45; K. S. proti Finsku, rozsudok ESLP z 31. mája 2001; F. R. proti Švajčiarsku, rozsudok z 28. júna 2001

spisová značka	II. ÚS 478/2012
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	30. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu.</p> <p>Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že okresný súd na základe návrhu ich právnych predchodcov ako žalobcov rozhodol rozsudkom tak, „že zriadil časovo neobmedzené vecné bremeno na ťarchu pôvodne označených žalobcov v 1. až 8. rade... ako vlastníkov pozemku... ktorému zodpovedá právo Mesta Košice ako žalovaného v 2. rade nerušene užívať časť vyššie uvedeného pozemku... Žalovaný v 2. rade mal v lehote troch dní zaplatiť v rozsudku vyčíslené trovy konania a určenú peňažnú náhradu.“</p> <p>Proti tomuto rozsudku podali odvolanie sťažovatelia, ktorí žiadali, aby im okresný súd vyhovel v celom rozsahu a zriadil vecné bremeno za náhradu aj v prospech žalovaného v 1. rade.</p> <p>Odvolanie podal aj žalovaný v 2. rade, na základe ktorého odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.</p> <p>Odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd postupoval nesprávne, ak rozhodol o zriadení časovo neobmedzeného vecného bremena. Odvolací súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobcovia sa nemôžu domáhať svojich práv zvoleným spôsobom, pretože ich právo na ochranu vlastníckeho práva bolo možné uplatniť výlučne podľa reštitučných zákonov.</p> <p>Podľa názoru sťažovateľov odvolací súd rozhodol nesprávne a vec nesprávne právne posúdil, preto podali vo veci dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Dovolací súd však namietaným rozsudkom rozhodol tak, že dovolanie zamietol a žalovaným nepriznal náhradu trov konania.</p> <p>Podstata námietok sťažovateľov spočíva v ich nesúhlase s rozhodnutím najvyššieho súdu, ktorý s poukazom na to, že „z povahy zákona č. 229/1991 Zb. ako zákona zvláštneho vyplýva, že nároky ním upravené nemožno riešiť inak než podľa jeho ustanovení v zmysle všeobecnej zásady o zákone všeobecnom a zvláštnom (<i>lex specialis derogat generali</i>)“ a ďalej „ak stanoví tento zákon určité podmienky a postup pre uplatnenie nároku, nie je možné ten istý nárok uplatňovať podľa iného predpisu, hoci by tento predpis stanovil podmienky odlišne (napr. lehoty pre uplatnenie nároku. To znamená, že hľadať riešenie vo všeobecnom právnom predpise, či už formou požiadavky na vydanie veci v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka alebo formou požiadavky na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je či nie je, možno iba vtedy, ak chýba špeciálna úprava v zákone osobitnom. Takáto špeciálna úprava však v danom prípade nechýbala“, zamietol ich dovolanie proti rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu Košice.</p> <p>Týmto rozsudkom okresný súd zriadil „časovo neobmedzené vecné bremeno na ťarchu žalobcov v 1. až 8. rade ako vlastníkov pozemku pôvodne zapísaného v pozemkovej knihe vložke... katastrálne územie Košice, parcela... ktorému zodpovedá právo žalovaného v 2. rade nerušene užívať časť vyššie uvedeného pozemku, ktorej</p>

	<p><i>zodpovedajú diel č. 1..., ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru..., ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru..., ktorý svojou polohou zasahuje do parcely súboru, ktoré sú všetky vyznačené v geometrickom pláne, ktorý je súčasťou znaleckého posudku...“.</i></p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V predmetnej veci je úlohou ústavného súdu posúdiť, či právny názor vyslovený najvyšším súdom v namietanom rozsudku, podľa ktorého ak osoba oprávnená domáhať sa podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“) reštitúcie svojho majetku, ktorý nadobudol štát bez právneho dôvodu, toto svoje právo v zákonom ustanovenej lehote nevyužila, hoci spĺňala podmienky ustanovené zákonom o pôde, nemôže sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva (bez časového obmedzenia) podaním určovacej žaloby podľa všeobecných predpisov občianskeho práva (hmotnoprávných i procesnoprávných), je výsledkom ústavne konformného výkladu vo veci aplikovaných ustanovení právnych predpisov.</p> <p>Ústavný súd sa už v minulosti zaoberal otázkou, či právny poriadok Slovenskej republiky nevyučuje uplatnenie práv určovacou žalobou za súčasnej existencie reštitučného zákonodarstva v prípade, ak žalobca, ktorý nevyužil možnosť uplatniť si svoj nárok na základe reštitučných predpisov, podal žalobu, ktorou žiadal určiť, teda deklarovať existenciu svojho vlastníckeho práva.</p> <p>S odkazom na svoju staršiu rozhodovaciu prax dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva.</p> <p>Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva [podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva – žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie veci), negatívnych a pod.].</p> <p>Sťažovatelia namietajú ten právny záver najvyššieho súdu, podľa ktorého ak nevyužili svoje právo z reštitučných predpisov (lex specialis), nemôžu sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva podľa občianskeho práva (lex generalis) z toho dôvodu, že im právo zaniklo.</p> <p>Ustanovenia reštitučného predpisu podľa ich názoru na daný prípad nedopadajú, a preto ich ani nemožno uplatniť, lex specialis neruší platnosť lex generalis, len jeho primárnu aplikáciu vylučuje do doby, kým je zistené, že ustanovenia lex specialis na prípad nedopadajú.</p> <p>Ústavný súd napriek tejto argumentácii najvyššieho súdu nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal odkloniť od názoru vysloveného v jeho doterajšej rozhodovacej praxi. Rozhodnutie najvyššieho súdu považuje ústavný súd za také, ktoré je založené na ústavne nekonformnom výklade dotknutých ustanovení právnych predpisov. Jeho argumentácia nemôže vo vzťahu k prípadom, keď došlo k zabratiu nehnuteľnosti štátom v rozhodnom období, bez právneho dôvodu obstáť.</p> <p>Najvyšší súd (ako aj vo veci konajúci krajský súd) nevzal do úvahy zmysel a účel reštitučného zákonodarstva. Ním podľa ústavného súdu nemalo dôjsť k zániku vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale naopak, uľahčenie obnovenia ich vlastníckeho práva.</p> <p>A v žiadnom prípade ním nemohlo byť a nebolo vytváranie dodatočných nadobúdacích titulov pre nadobudnutie vlastníckeho práva (štátom) s odstupom mnohých rokov, a tým aj legalizácia takých postupov štátu v dobe neslobody, ktoré boli nezlučiteľné nielen s ústavnými princípmi ochrany vlastníctva v ich dnešnom chápaní, ale boli v rozpore aj s právom platným v rozhodnom období.</p> <p>Pokiaľ zákonodarca vytvoril v § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde samostatný reštitučný dôvod spočívajúci v tom, že oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, zmyslom tohto ustanovenia bolo uľahčiť oprávneným osobám dosiahnutie ich zápisu ako vlastníkov v katastri nehnuteľností v (nepochybne častých) prípadoch, keď štát, zneužívajúc svoje postavenie v dobe neslobody a nedbajúc na platné právo, pripustil zmenu zápisu vlastníckeho práva v evidencii nehnuteľností bez splnenia základných požiadaviek vyplývajúcich (aj) z vtedy platného práva. Uľahčenie postavenia oprávnených osôb malo spočívať aj v tom, aby nápravu zápisu svojho (stále existujúceho) vlastníckeho práva mohli dosiahnuť v relatívne jednoduchom správnom konaní</p>

a nemuseli sa domáhať súdnej ochrany svojho vlastníckeho práva.

Zo základných zásad občianskeho práva možno potom vyvodit', že v situácii, keď povinnej osobe nesvedčí žiadny právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ostalo naďalej k nehnuteľnosti zachované vlastnícke právo toho subjektu, ktorý bol jej posledným vlastníkom pred dňom zápisu vlastníckeho práva štátu, hoci zápis v evidencii nehnuteľností tomu nezodpovedá.

Názor najvyššieho súdu, podľa ktorého zánik práva oprávnenej osoby postupovať podľa zákona o pôde márnym uplynutím lehoty ustanovenej v § 13 zákona o pôde znamená aj zánik jej vlastníckeho práva, zásadne popiera základné právo na vlastníctvo, tak ako to je garantované v čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože jeho aplikácia by znamenala vytvorenie dosiaľ v právnom poriadku neznámeho spôsobu straty vlastníckeho práva fyzických osôb v prospech štátu.

Takýto záver nemožno vyvodit' ani z tretej vety ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o pôde (neuplatnením práva v lehote právo zanikne), ktorá sa už len z hľadiska systematického a gramatického výkladu môže vzťahovať iba na zánik reštitučného nároku ustanoveného zákonom o pôde, avšak nie na zánik práva vlastníckeho garantovaného Občianskym zákonníkom, ústavou a listinou.

Účelom zákona o pôde nebolo teda stanovit' zákaz dosiahnutia revízie krokov štátu urobených v rozhodnom období márnym uplynutím lehoty na uplatnenie reštitučného nároku, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Rovnako systematickým a logickým výkladom zákona o pôde nemožno dospieť k inému záveru než takému, že reštitučné predpisy nevychádzali z domnienky, že vlastnícke právo prešlo na štát v rozhodnom období aj v prípade neexistencie titulu pre jeho nadobudnutie, ale iba z toho, že v tomto zmysle bol vykonaný zápis vlastníctva v prospech štátu v evidencii nehnuteľností.

Ustanovenie § 6 zákona o pôde nerieši (spätne) vlastnícky režim nehnuteľností, zámerne hovorí v ustanovení § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde o tom, že nehnuteľnosť bola „prevzatá“ štátom.

Súčasne je však potrebné uviesť aj to, že nielen vlastnícke právo sťažovateľov (oprávnených osôb), ale aj vlastnícke právo žalovaných (povinných osôb a ich právnych nástupcov) požíva ústavnú a zákonnú ochranu. Predpokladom poskytnutia takejto ochrany takýmto osobám (fyzickým či právnickým) s pozitívnym výsledkom je však v prvom rade existencia a povaha nadobúdacieho titulu vlastníckeho práva tvrdeného takýmto osobami.

Ústavný súd nemá dôvod od tohto svojho už skôr vysloveného názoru upustiť a konštatuje, že aj v prípade sťažovateľov prichádzala do úvahy žaloba opierajúca sa o všeobecné predpisy občianskeho práva vrátane žaloby o odstránenie neoprávnenej stavby, resp. zriadenie vecného bremena podanej sťažovateľmi.

Z týchto dôvodov považoval ústavný súd napadnutý rozsudok najvyššieho súdu o zamietnutí dovolania sťažovateľov za rozporný s obsahom sťažovateľmi označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, keďže najvyšším súdom použité právne predpisy neboli vyložené ústavne akceptovateľným spôsobom a pri aplikácii dotknutých zákonných predpisov všeobecnými súdmi došlo k zásadnému popretiu ich účelu a významu.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom súčasne zasiahol aj do základného práva sťažovateľov vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keď ich vlastníckemu právu neposkytol zákonnú ochranu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka s poukazom na aplikovateľnosť právnych noriem obsiahnutých v reštitučných predpisoch. Z dôvodu ústavnej neudržateľnosti aplikovaného právneho názoru bolo dôvodné vysloviť aj porušenie základného práva vlastniť majetok.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy ústavný súd sťažnosti nevyhovel, vychádzajúc zo zistenia, že v danom prípade nebolo predmetom konania pred všeobecným súdom vyvlastňovanie ani nútené obmedzenie vlastníckeho práva a ani súdny prieskum vyvlastňovacieho konania realizovaného správnym orgánom. Sťažovatelia pritom bližšie nezdôvodnili, v čom vidia porušenie označeného článku ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu porušenie základného práva vyplývajúceho z čl. 20 ods. 4 ústavy nemožno vyvodzovať len z tej skutočnosti, že konajúce súdy sa dotkli právneho posúdenia vyvlastňovacieho rozhodnutia, pokiaľ pri právnom posúdení prípadu považovali toto vyvlastňovacie rozhodnutie za neúčinné a pre neposkytnutie

	<p>právnej ochrany vlastníctva sťažovateľov boli relevantné iné právne dôvody.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov zaručené v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom najvyššieho súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok najvyššieho súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: II. ÚS 231/09, III. ÚS 178/06, PL. ÚS 38/95, II. ÚS 8/97, III. ÚS 16/2012, III. ÚS 178/06, II. ÚS 249/2011, III. ÚS 16/2012, II. ÚS 468/2012

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 8/2013
súdca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v trestnom konaní vedenom proti nemu, ktoré začalo v roku 1996.</p>
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium „zložitost' veci“, ústavný súd zo skutočností uvádzaných okresným súdom a z obsahu spisu dospel k záveru, že predmetnú vec možno hodnotiť po právnej a skutkovej stránke ako štandardnú, teda nevykazujúcu známky mimoriadnej zložitosti, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť doterajší priebeh, no najmä doterajšiu neprimeranú dĺžku konania.</p> <p>Čo sa týka faktickej zložitosti veci, ústavný súd ešte podotýka, že zabezpečenie prítomnosti obžalovaných na pojednávaniach by síce mohlo predstavovať určitý stupeň zložitosti, avšak pri účinnejšom využití zákonných procesných prostriedkov okresným súdom, priznaných mu na účely zabezpečenia plynulosti a efektívnosti konania, ani táto okolnosť nemôže podľa ústavného súdu ospravedlniť doterajšiu neprimeranú dĺžku trestného konania, ktoré v konaní pred okresným súdom trvá viac ako 16 rokov.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako obžalovaného v skúmanej trestnej veci, ústavný súd podotýka, že určitý podiel na predĺžení konania mal síce aj sám sťažovateľ, keď sa nezúčastnil na všetkých nariadených pojednávaniach, avšak v tomto smere je nevyhnutné skúmať aj dôvody tejto neúčasti.</p> <p>Podľa zistenia ústavného súdu sa obranná argumentácia okresného súdu, podľa ktorej sa sťažovateľ zúčastňoval na pojednávaniach iba v čase, keď bol vo väzbe, nezakladá na pravde.</p> <p>Podľa zistenia ústavného súdu možno na ťarchu sťažovateľa objektívne pripočítat' jeho neospravedlnenú neúčast' na 4 pojednávaniach, na ktorých sa nezúčastnil aj napriek tomu, že bol riadne predvolaný.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a konštatoval, že v takej pre sťažovateľa významnej veci, akou je trestnoprávne konanie, okresný súd sčasti svojou nečinnosťou, ale najmä neefektívnou činnosťou spôsobil neúmerne predĺženie skúmaného konania.</p> <p>Z ústavnoprávneho hľadiska je potrebné zdôrazniť, že s ohľadom na uvedené okolnosti prípadu je neakceptovateľné a ničím neospravedlniteľné, aby súdne konanie v trestnej veci nebolo ani po viac ako 16 rokoch trvania právoplatne skončené.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 500 €.</u></p>

použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	***
---	-----

spisová značka	II. ÚS 267/2012
sudca spravodajca	Juraj Horváth
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	23. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení neúčinnosti kúpnej zmluvy, ktoré začalo v roku 2002.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd poznamenáva, že predmetom napadnutého konania vedeného okresným súdom je určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy. Takéto konania nemožno vzhľadom na právnu úpravu a skutočnosť, že tvoria bežnú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, považovať za právne zložité. Potreba vykonania znaleckého dokazovania, ako aj vypočutia navrhovaných svedkov by mohla naznačovať určitú skutkovú zložitosť, avšak v danej veci doterajšia celková dĺžka konania nebola významnejšie závislá od jej faktickej náročnosti. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení netvrdil, že by sa vec vyznačovala či už právnou, alebo skutkovou zložitosťou.</p> <p>2. Ústavný súd konštatuje, že tento svojím správaním nesporne prispel k predĺženiu trvania konania.</p> <p>Je zrejmé, že sťažovateľ si neplnil riadne a včas svoju poplatkovú povinnosť, čo je okolnosť, ktorá v zásade bráni súdu konať a rozhodnúť vo veci samej, a tým aj splniť účel označeného základného práva.</p> <p>Ďalšou okolnosťou, na ktorú ústavný súd pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka konania musí prihliadať a ktorá negatívne ovplyvnila rýchlosť konania, bolo odročenie pojednávania z dôvodov na strane sťažovateľa.</p> <p>Sťažovateľ sa takisto v rámci znaleckého dokazovania nezúčastnil ohliadky na mieste samom.</p> <p>K celkovej dĺžke trvania konania prispeli aj ďalšie procesné návrhy sťažovateľa (námietky zaujatosti), ktoré, samozrejme, nemožno pričítať na jeho ľarchu, ale je potrebné považovať ich za využívanie procesných práv účastníka konania, ktorý si však v takom prípade musí byť vedomý toho, že rozhodovanie o týchto návrhoch vyžaduje určitý časový priestor.</p> <p>3. Už len samotná dĺžka trvania konania signalizuje, že v konaní nedochádza k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktorým je odstránenie stavu právnej neistoty účastníkov konania.</p> <p>Celkovo bol okresný súd v preskúmvanej veci nečinný 39 mesiacov, t. j. tri roky a tri mesiace. Za túto dobu teda nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v preskúmvanej veci počas súdneho konania nachádzal.</p> <p>Pre úplnosť ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že dobu, resp. obdobia, počas ktorých sa spis nachádzal na druhostupňovom (krajskom) súde z titulu konania o opravných prostriedkoch, nemožno pripočítať na ľarchu okresného súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť priebeh ani plynulosť skúmaného konania.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú	***

judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
spisová značka	II. ÚS 581/2012
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	30. apríla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o vyporiadanie BSM, ktoré začalo v roku 1997.
ratio decidendi	<p>1. Ústavný súd konštatuje, že doterajšia dĺžka trvania posudzovaného konania rozhodne nebola závislá od zložitosti veci. Potreba ustálenia skutkového stavu vykonaním výsluchov svedkov a zisťovanie hodnoty vecí tvoriacich BSM znaleckým dokazovaním (ustanovením znalcov z viacerých odborov) síce môže robiť občianskoprávnu vec skutkovo zložitejšou, avšak nemožno ňou ospravedlniť prípadnú absolútnu nečinnosť všeobecného súdu v rámci jeho postupu.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom. Právna predchodkyňa sťažovateľov sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne aktívne dožadovala pokračovania v konaní, podala sťažnosť na prietahy v konaní.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní a v tejto súvislosti zistil, že okresný súd spôsobil neúmerne predĺženie konania predovšetkým svojou nečinnosťou.</p> <p>Nečinnosť okresného súdu v trvaní šiestich rokov nie je ospravedlniteľná, pretože súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy.</p> <p>Napokon ústavný súd konštatuje, že už samotná dĺžka trvania konania bez meritórneho rozhodnutia, ktorá predstavuje 16 rokov, sama osebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (aj keď vec bola 20 mesiacov aj na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku, čo nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu).</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené bolo.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje ďalej konať bez zbytočných prietáhov.</u> <u>Sťažovateľom priznáva finančné zadostučinenie každému v sume po 2 500 €.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd: I. ÚS 41/02

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu

Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.